

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum omnia sacramenta imprimant characterem? 6

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

anima gratia, & aliter character. Nam gratia est in anima sicut quædam forma habens esse completum in ea: character autem est in anima, sicut quædam virtus instrumentalis: ut supra dictum est †. Forma autem completa est in subiecto, secundum conditionem subiecti: & quia anima est mutabilis secundum liberum arbitrium, quamdiu est in statu viæ, consequens est, quod gratia insit animæ mutabiliter. Sed virtus instrumentalis magis attenditur secundum conditionem principalis agentis: & ideo character indelebilitate hæret animæ, non propter sui perfectionem, sed propter perfectionem sacerdotij Christi, à quo deriuatur character, sicut quædam instrumentalis virtus.

Ad secundum dicendum, quod sicut August. dicit ibidem *, Nec ipsos apostatas videmus carere baptis-
mate: quibus utique per pœnitentiam redeuntibus non restituitur, & ideo amitti non posse iudicatur. Et huius ratio est: quia character est virtus instrumentalis, ut dictum est †. Ratio autem instrumenti consistit in hoc quod ab alio moueatur: non autem in hoc quod ipsum se moueat, quod pertinet ad voluntatem. Et ideo quantumcumque voluntas mouatur in contrarium, character non remouetur, propter immobilitatem principalis mouentis.

Ad tertium dicendum, quod quamuis post hanc vitam non remaneat exterior cultus, remanet tamen finis illius cultus. Et ideo post hanc vitam remanet character, & in bonis ad eorum gloriam, & in malis ad eorum ignominiam. Sicut etiam militaris character remanet in militibus post adeptam victoriam; & in his qui vicerunt, ad gloriam; & in his qui sunt victi, ad pœnam.

ARTIC. VI.

Vtrum per omnia sacramenta nouæ legis imprimatur character?

AD sextum sic proceditur. Videtur, quod per omnia sacramenta nouæ legis imprimatur Tertia Par. Vol. ij. E cha-

art. 2.

li. i. cont.
Dona. pa
rū a pri.
tom. 7.
In solut.
prac.

349
Inf. 9. 72
a. 5. et 4.
d. 4. q. 1.
ar 4. q. 2.
q. 3. ar. 2.
q. 3. ar. d.
7. q. 2. a.
1. q. 1. ar.
9. ar. 2.
q. 3. ar. d.
23. q. 1. a.
2. q. 3.

character. Per omnia enim sacramenta nouæ legis fit aliquis particeps sacerdotij Christi. Sed character sacramentalis nihil est aliud, quàm participatio sacerdotij Christi: vt dictum est*. Ergo videtur, quòd per omnia sacramenta nouæ legis imprimatur character.

*Ar. 3. &
5. huius q.*

¶ 2 Præterea, Character se habet ad animam in qua est, sicut consecratio ad res consecratas. Sed per quodlibet sacramentum nouæ legis homo recipit gratiam sanctificantem: vt supra dictum est †. Ergo videtur, quòd per quodlibet sacramentum nouæ legis, imprimatur character.

*q. præc.
ar. 1.*

¶ 3 Præterea, Character est res & sacramentum. In quolibet autem sacramento nouæ legis est aliquid quod est res tantum, & aliquid quod est sacramentum tantum, & aliquid quod est res & sacramentum. Ergo per quodlibet sacramentum nouæ legis imprimatur character.

art. præc.

SED contra est, quod sacramenta in quibus imprimatur character, non reiterantur: eo quòd character est indelebilis, vt dictum est †. Quædam autem sacramenta iterantur, sicut patet de pœnitentia & matrimonio. Ergo non omnia sacramenta imprimunt characterem.

*q. 62. ar.
1. & 5.*

RESPONDEO dicendum, quòd (sicut supra dictum est*) sacramenta nouæ legis ad duo ordinantur, scilicet in remedium peccati, & ad cultum diuinum. Est autem omnibus sacramentis commune, quòd per ea exhibeatur aliquod remedium contra peccatum, per hoc quòd gratiam conferunt. Non autem omnia sacramenta ordinantur directe ad diuinum cultum: sicut patet de pœnitentia, per quam homo liberatur à peccato: non autem per hoc sacramentum, exhibetur homini aliquid de nouo, pertinens ad diuinum cultum, sed restituitur in statum pristinum. Pertinet autem aliquod sacramentum ad diuinum cultum tripliciter: vno modo per modum ipsius actionis: alio modo per modum agentis: tertio modo

modo per modum recipientis. Per modum quidem ipsius actionis pertinet ad diuinum cultum Eucharistia: in qua principaliter diuinus cultus consistit, in quantum est Ecclesie sacrificium. Et per hoc idem sacramentum non imprimitur homini character: quia per hoc sacramentum non ordinatur homo ad aliquid aliud vterius agendum, vel recipiendum in sacramentis: cum potius sit finis & consummatio omnium sacramentorum, vt Dionysius dicit * 3. cap. Ecclesiast. hierarch. Continet tamen in seipso Christum, in quo non est character: sed tota sacerdotij plenitudo.

*e. 3. eccl.
hier. circ.
princ. il-
lius.*

Sed ad agentes in sacramentis, pertinet sacramentum ordinis: quia per hoc sacramentum deputantur homines ad sacramenta alijs tradenda. Sed ad recipientes pertinet sacramentum baptismi: quia per ipsum homo accipit potestatem recipiendi alia Ecclesie sacramenta. Vnde Baptismus dicitur esse ianua omnium sacramentorum. Ad idem etiam ordinatur quodammodo confirmatio: vt infra suo loco dicitur f. Et ideo per hæc tria sacramenta character imprimitur, scilicet per Baptismum, Confirmationem, & Ordinem.

q. 72. a. 7

Ad primum ergo dicendum, quod per omnia sacramenta fit homo particeps sacerdotij Christi, vt pote percipiens aliquem effectum eius. Non tamen per omnia sacramenta aliquis deputatur ad agendum aliquid vel recipiendum, quod pertineat ad cultum sacerdotij Christi. Quod quidem exigitur ad hoc quod sacramentum characterem imprimat.

Ad secundum dicendum, quod per omnia sacramenta sanctificatur homo, secundum quod sanctitas importat munditiam à peccato, quæ fit per gratiam. Sed specialiter per quædam sacramenta, quæ characterem imprimunt, homo sanctificatur quadam consecratione, vt pote deputatus ad diuinum cultum. Sicut etiam res inanimatæ sanctificari dicuntur, in quantum diuino cultui deputantur.

E 2 Ad

Ad tertium dicendum, quod licet character sit res & sacramentum, non tamen oportet omne id quod est res & sacramentum, esse characterem. Quid autem sit res & sacramentum, in alijs sacramentis infra dicitur*.

In mate-
ria cuius
que ī spe-
ciali.

QVÆST. LXIV.

De causa Sacramentorum, in decem articulos
diuisa.

DEinde considerandum est de causis sacramentorum, siue per auctoritatem, siue per ministerium.

¶ Et circa hoc quaruntur decem.

¶ Primo, utrum solus Deus interior operetur in sacramentis?

¶ Secundo, utrum institutio sacramentorum sit solum à Deo?

¶ Tertio, de potestate, quam Christus habuit in sacramentis.

¶ Quarto, utrum illam potestatem potuerit alijs communicare?

¶ Quinto, utrum potestas ministerij in sacramentis, conueniat malis?

¶ Sexto, utrum mali peccent dispensando sacramenta?

¶ Septimo, utrum angeli possint esse ministri sacramentorum?

¶ Octauo, utrum intentio ministri requiratur in sacramentis?

¶ Nono, utrum requiratur ibi recta fides: ita scilicet, quod infidelis non possit tradere sacramenta?

¶ Decimo, utrum requiratur ibi recta intentio?

ARTIC. I.

Utrum solus Deus operetur interior ad effectum sacramenti?

350
Inf. a. 5.
¶ 4. d. 5.
9. 2. 2. 2.
¶ 2.

AD primum sic proceditur. Videtur, quod non solus Deus, sed etiam minister interior operetur ad effectum sacramenti. Interior enim sacramenti effe-